

УДК 37.091(477): 005.334

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.342287>

Оксана Гевко, кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-9051-6021>
Назар Хом'як, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
ORCID: <http://orcid.org/0009-0002-3152-5486>

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ, ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КРИЗОВИХ УМОВАХ

У статті розглянуто окремі теоретико-методичні та організаційні аспекти дошкільної, загальної середньої та вищої освіти. Проведено аналіз теоретичних праць вітчизняних та зарубіжних фахівців, який свідчить, що у контексті дослідження організації освітнього процесу в кризових умовах не існує однозначного тлумачення сутності цього поняття. Виявлено найважливіші компетентності педагогів, які необхідні для організації продуктивного освітнього процесу в кризових умовах. Виявлено та обґрунтовано перетворення пасивних методів навчання, виховання та розвитку підростаючого покоління на активізуючі методи, зокрема, інтерактивний, технологічний, інтегративний, дистанційний та потребу їх застосування у кризових умовах.

Ключові слова: дошкільна, загальна середня, вища освіта; діти дошкільного віку, учні, студенти; активізуючі методи; інтерактивний, технологічний, інтегративний, дистанційний підхід; освітній процес; кризові умови.

Літ. 8.

Oksana Hevko, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the
General Pedagogy and Preschool Education Department,
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-9051-6021>
Nazar Khomyak, Applicant of the Third (Educational and Scientific) Level of
Higher Education of the General Pedagogy and Preschool Education Department,
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
ORCID: <http://orcid.org/0009-0002-3152-5486>

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF ORGANIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN PRESCHOOL, GENERAL SECONDARY AND HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF UKRAINE IN CRISIS CONDITIONS

The article examines certain theoretical, methodological, and organizational aspects of preschool, general secondary, and higher education. An analysis of theoretical works of domestic and foreign specialists is conducted, which shows that in the context of studying the organization of the educational process in crisis conditions, there is no unambiguous interpretation of the essence of this concept. A study was conducted to identify the professional skills and abilities of teachers that are necessary in the crisis conditions that developed in Ukraine during 2014–2024. The most important competencies of teachers that are necessary for organizing a productive educational process in crisis conditions have been identified. It is proposed to activate and revitalize the educational process in educational institutions of different levels, replacing passive teaching methods with innovative ones for the creative development of children and youth.

The transformation of passive methods of teaching, upbringing, and development of the younger generation into activating methods, in particular, interactive, technological, integrative, distance, and the need for their application in crisis conditions have been identified and substantiated. The introduction of distance learning and the involvement of the latest technologies in the educational process are proposed, in particular, the use of gadgets, multimedia boards, educational programs, etc. It is recommended that teachers use modern STEM education in the educational process through the integration of natural sciences (Science), technologies (Technology), technical creativity (Engineering), and mathematics (Mathematics). The introduction of information and computer technologies in preschool, general secondary, and higher education institutions contributes to the intensification of the educational process. A proposal is made to visualize and visualize complex material and facilitate the perception of educational information by children and young people through the use of information technologies, in particular, collection, accumulation, rapid search, transmission, processing, storage, sorting, display, and representation of various volumes and complexity of information.

The need to use various platforms for distance learning in modern crisis conditions is substantiated, in particular, the organization of online learning, video lessons, independent work of children and students, the organization of individual, group

and collective work using digital didactic games, preparation of presentations by all participants of different levels of education, organization of video conferences, forums, sessions, communication in chats and blogs, use of remote resources "Classroom", cloud technologies Google, ZOOM, Microsoft Teams, etc.

Recommendations are given for improving the organization of the educational process in institutions of various levels through the introduction of information and computer technologies, in particular: digitalization of the entire educational space, introduction of Internet resources; use of visual electronic presentations in classes; revitalization of the educational process and partnership interaction in various types of classes, extracurricular activities of all participants in the educational process, conducting conversations, and educational events; purposeful focus on independent activity and learning of children and youth; encouragement of heuristic activity; solving current and problematic educational processes; reduction and visualization of perception and reproduction of large volumes of educational information.

The need to modernize the forms, methods, and means of the educational process, taking into account partner democratic interaction between teachers, students, children, and their parents in classes and in extracurricular activities for the effective solution of educational tasks in crisis conditions, was emphasized.

Keywords: preschool, general secondary, higher education; preschool children, pupils, students; activating methods; interactive, technological, integrative, distance approach; educational process; crisis conditions.

Постановка проблеми. Освіта є важливим компонентом розвитку як окремої особистості, так і держави загалом. Вона є могутнім інструментом, який перетворює і спрямовує життя суспільства в правильне русло, зберігаючи при цьому все, що має цінність для людини. Саме тому, рівень освіти кожної держави є не лише показником ерудованості та якості життя її громадян, а й важливим свідченням сталості, самостійності й престижу даної країни на міжнародній арені.

Актуальність нашого дослідження зумовлена необхідністю виявлення теоретико-методологічних аспектів в організації освітнього процесу у закладах різних типів та детермінована швидкими темпами економічного, соціально-культурного удосконалення, політичного життя України, зокрема запровадження нової, дистанційної, форми навчання внаслідок пандемії COVID-19, а згодом – введенням воєнного стану, спричиненого вторгненням російської федерації на територію нашої держави.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Науковці активно працюють над удосконаленням системи освіти в освітніх закладах, у тому числі й у закладах дошкільної та загальної середньої освіти, зокрема у кризових умовах:

- системний підхід адаптації закладів освіти до складних кризових умов, які виникають останнім часом у суспільстві (Л. Васильченко, С. Гринюк, Т. Лукіна, О. Назаренко, А. Шевчук та ін.);

- можливості та перспективи впровадження цифрових та інноваційних технологій у сучасному освітньому процесі (Т. Васильєва, І. Вербовський, М. Корнєєв, В. Кремень, Ю. Петрушенко, Л. Шевчук, А. Шиба та ін.);

- формування професійної компетентності, професійне становлення та удосконалення педагога (І. Кузьма, Б. Попадич, Д. Холодова);

- застосування інноваційних форм, методів та прийомів навчально-виховної діяльності (А. Вегеш, А. Гуржій, Т. Добко, О. Кисельова, О. Ляшенко, Л. Мартинець, В. Тюріна та ін.);

- організація освітнього процесу у дистанційних умовах (Г. Батіг, І. Воротникова, О. Гарбич-Мошора, С. Довбенко, М. Крива, В. Кухаренко, Н. Сиротенко, С. Сисоєва, А. Штепура, С. Якубова);

- впровадження інформаційних комп'ютерних технологій у навчально-виховний процес (В. Андрущенко, В. Бойчук, М. Головка, Р. Гуревич, Н. Деметієвська, Ю. Машбиць, Ю. Радченко, І. Слободянюк, С. Смірнов, Н. Угринович та ін.);

- психолого-педагогічні особливості партнерської взаємодії між суб'єктами освітнього процесу (М. Буйняк, Л. Зімакова, В. Ковальчук, М. Козир, А. Лоза, С. Мельник, О. Онаць).

Мета дослідження – з'ясування аспектів забезпечення цілісного підходу до застосування інноваційних форм, методів та прийомів в освітньому процесі та навчально-виховної діяльності підростаючого покоління в освітніх закладах України, що сприятиме високоякісному, систематичному, комфортному здобуттю освіти дітьми та молоддю.

Виклад основного матеріалу. Оскільки українське суспільство в останнє десятиліття не тільки вимушене пристосовуватися до нових ринкових відносин, нестабільних умов воєнного часу, гендерної ідентичності, упровадження новітніх технологій, то особливої ваги на сучасному етапі набуває необхідність високого професіоналізму й професійної компетентності фахівців різних сфер і галузей виробництва, соціального життя, особливо, освітньої. А це, в свою чергу, висуває значні вимоги до якості освіти, здобутих знань, реалізованих на практиці вмінь. Адже для того, щоб майбутній фахівець зміг виконувати певний вид соціальної діяльності, необхідне знання галузі, у якій він працюватиме, а також сферу діяльності, умови, процеси, які відбуваються у цій галузі, а також виділення типових проблем та шляхів їх вирішення.

Тобто педагогічний фахівець має не тільки володіти узагальненими способами діяльності у галузі дошкільної, загальної середньої та вищої освіти, а й набувати досвіду творчого розв'язання проблем, маючи стійкі ціннісні орієнтації, що дозволяють

дотримуватися певного напрямку цієї діяльності. Отож, педагоги мають володіти загальними компетентностями стосовно самоорганізації у будь-якій діяльності, взаємодіяти з іншими людьми, мати бажання активно співдіяти у соціумі [1, 152].

За нашими дослідженнями, серед важливих професійних умінь та здібностей педагогів, що вкрай необхідні в кризових умовах і які склалися протягом 2014–2024 років в Україні, батьки називають: “розуміння дітей, вміння знаходити з ними спільну мову” (67 %); “досконале знання програмового матеріалу, який пропонується дітям” (30 % відповідей респондентів); “здатність розкривати потенціал кожної дитини” (51 %); “терплячість та самовладання педагога” (43 %); “оригінальність, неповторність та невимушеність творчого викладу нового матеріалу та перевірки його засвоєння дітьми” (33 %); “комунікабельність педагога, його відкритість до спілкування” (48 %); турбота про власне здоров’я та здоров’я дітей, уміння налагодити психоемоційну сприятливу атмосферу освітнього процесу, враховувати емоційну налаштованість та стан дітей” (36 %); “вміння розв’язувати конфлікти” (31 %); “вимогливість, а не надмірна поблагливість до дітей” (22 %).

Стрімкий суспільний розвиток потребує швидкої адаптованості освіти до змін, які, особливо в останні десятиліття, виникають у суспільстві. Зокрема, впровадження нових форм навчання, залучення інноваційних технологій в освітній процес, розпорошеність дітей, відставання від навчальних програм, зниження успішності та мотивації на фоні цих впливів, вимагають дещо змінити підхід до організації освітнього процесу.

Хоча основою діяльності у дошкільному, загальноосвітньому закладі освіти й надалі здебільшого використовуються традиційні методи навчання, тобто словесні, наочні, практичні, самостійні та контрольні, проте основою цієї діяльності залишається інформаційно-ілюстративна діяльність педагога та відтворююча діяльність дитини. Щоб активізувати та оживити навчально-виховний процес в освітньому закладі ми пропонуємо молодим фахівцям та педагогам зі стажем замінювати пасивні методи навчання інноваційними, які творчо розвиватимуть дітей та студентську молодь.

Пасивні методи навчання, коли головну позицію на занятті займає педагог, а діти лише пасивно його слухають, не здатні вплинути на виховання творчої ініціативної підростаючої особистості. Такі пасивні методи навчання потрібно змінювати на активні, де відбувається повна взаємодія всього колективу та усіх дітей зокрема, тобто, від кожного дитини – до самого педагога. Адже дітям не цікаві монотонне пояснювання педагога протягом цілого заняття, вивчення та переказування “сухих” фактів з методичних розробок чи конспектів й виконання

застарілих вправ, що не мають жодного зв’язку з їхньою реальністю. Покоління XXI ст. потребує зовсім інших, сучасних, активних, цікавих, яскравих, розвиваючих підходів.

Одним з таких активізуючих методів, який ми пропонуємо педагогам, є інтерактивний підхід, тобто така форма навчання, у процесі якої діти та педагог перебувають у постійному режимі інтерактивної бесіди, партнерського діалогу між собою. По-перше, це позбавить освітній процес домінуючої ролі педагога і необхідності весь час зосереджувати увагу на одній людині. Лише за таких умов, педагог, і діти стануть рівноправними учасниками процесу. По-друге, даний метод дозволить дітям у потоці різних думок сформулювати власні оригінальні ідеї, навчить їх спілкуватися та діяти на демократичних засадах з іншими людьми, поглибити критичність мислення, дасть змогу приймати адекватні рішення й обґрунтовувати їх.

Також ми актуалізуємо для ефективної діяльності педагогічних фахівців впровадження в освітній процес технологічного підходу. Проте, за твердженням багатьох науковців, сучасні педагоги досить часто відчують труднощі в реалізації такого технологічного підходу, що зумовлено неоднозначним розумінням та трактуванням термінів “метод”, “методика”, “прийом”, “освітня технологія”, “педагогічна технологія” та неготовність вводити в освітній процес щось нове, яке досі ними самими не достатньо досліджене, тим більше, коли немає практики користування ними у повсякденні.

Хоча непросте впровадження дистанційного навчання під час карантинних умов, яке вже пережила наша система освіти, залишилися в минулому і педагоги, хто швидше, хто повільніше, таки опанували його, проте залучення новітніх технологій в сам процес заняття, зокрема використання за призначенням гаджетів, мультимедійних дошок [3, 28–29], розвиваючих програм ще не зовсім набирає обертів, адже переважна більшість педагогів вважає, що це лише заважає освітньому процесу. Але при правильно поставленій меті і виборі шляхів її реалізації, робота зі смартфоном чи планшетом може стати елементом заняття. Сьогодні є широкий вибір навчальних матеріалів онлайн, потрібна лише ініціатива і креативність педагога в даному підході.

Також для покращення реалізації ефективного освітнього процесу ми пропонуємо педагогам здійснювати на заняттях інтегративний підхід до самого змісту освіти, тобто до оптимального об’єднання його елементів у цілісність. Адже інтеграція знань із різних дисциплін на інтегрованих заняттях є ефективною формою пізнання довкілля. Таке інтегроване заняття активізує навчально-пізнавальну діяльність дітей, забезпечує їм можливість працювати з додатковими джерелами інформації, сприяє можливості здобувати знання самостійно, викорис-

товуючи допомогу батьків, педагогічних працівників, літературних та наукових джерел, ресурсів Інтернету. Саме інтегрований підхід дозволяє використовувати емоційний вплив на дитину, органічно поєднати емоційне та логічне підґрунтя освітнього процесу, у підсумку побудувавши систему освіти на основі всебічного розвитку особистості.

В умовах модернізації національної системи освіти ми пропонуємо педагогам застосовувати STEM-освіту, тобто інтеграцію природничих наук (Science), технологій (Technology), технічної творчості (Engineering) та математики (Mathematics), що є вдалим поєднанням креативності та технічної освіти. Саме застосування педагогами сучасних STEM-процесів у навчально-виховному процесі сприятиме отриманню якісної, затребуваної на ринку праці освіти, забезпечить якісну інноваційність розвитку та ефективність системи освіти в умовах децентралізації її управління, а звідси, прискорить інтеграцію держави у світовий економічний простір, сприятиме у майбутньому навченості в такий спосіб підростаючому поколінню аж до підвищення національної безпеки й добробуту українського суспільства.

Значний активізації освітнього процесу сприяє не тільки знання та уміння користувача комп'ютерної техніки, а й впровадження інформаційних комп'ютерних технологій у заклади дошкільної, загальної середньої та вищої освіти. Зокрема, саме інформаційні технології сприяють реалізації збору, нагромадження, швидкому пошуку, передачі, опрацюванню, збереженню, сортуванню, відображенню та репрезентуванню різних об'єктів та складності інформації. Також комп'ютерні технології унаочнюють та візуалізують складний матеріал, полегшують сприйняття дітьми та молоддю навчальної інформації.

Сучасні кризові умови спонукають педагогів частіше використовувати різноманітні платформи для дистанційного навчання; організовувати онлайн-навчання, відео-заняття, самостійну роботу дітей та студентів; організовувати індивідуальної, групової та колективної роботи, використовуючи цифрові дидактичні ігри, підготовку презентацій як педагогами, так і школярами, здобувачами вищої освіти. Важлива також міжособистісна партнерська взаємодія між суб'єктами освітнього процесу через відеоконференції, форуми, сесії, спілкування у чатах та блогах тощо. Он-лайн організація освітнього процесу дає можливість для самостійного корегування термінів та темпів навчання дітьми та молоддю, індивідуалізуючи та інтегруючи навчальний процес згідно особистих здібностей особистості. Значної користі для формування ключових компетентностей підростаючого покоління надає застосування в освітньому процесі дистанційних ресурсів "Класрум", хмарних технологій Google, ZOOM, Microsoft Teams.

Налагодження організації освітнього процесу у закладах різних рівнів відбувається також через впровадження інформаційних комп'ютерних технологій, зокрема:

- цифровізацію всього освітнього простору, впровадження Інтернет-ресурсів (акумуляування та упорядкування теоретично-методичної, проектно-презентаційної, навчальної електронної, ілюстраційно-зображувальної, дослідно-експериментальної аудіо-візуальної інформації, анімацій, географічно-історичних та віртуальних мандрівок та подорожей тощо);

- застосування на заняттях наочних електронних презентацій для підвищення сприймання, розуміння, засвоєння та запам'ятовування дітьми, підлітками та студентами нового матеріалу та повторення, закріплення вивченої раніше інформації;

- оживлення навчально-виховного процесу та партнерську взаємодію на різних видах занять, позанавчальній діяльності усіх учасників освітнього процесу, проведенні бесід, виховних заходів;

- цілеспрямоване спрямування на самостійну роботу, самонавчання та самовдосконалення дітей та молоді;

- спонукають до винахідництва, поглибленої дослідницько-пошукової, навчально-творчої діяльності дітей, учнів та студентів;

- допомагають вирішувати складні та проблемні різноманітні ситуації, педагогічні та навчальні задачі та завдання;

- скорочують та унаочнюють сприйняття та відтворювання значних обсягів навчальної інформації.

Звідси робимо висновок, що у теперішніх умовах інтелектуального та економічного розвитку суспільства, зокрема, у тих кризових умовах, у яких опинився український народ в останнє десятиліття, осучаснюватися мусить не лише система освіти, підхід до навчання та викладання, але й методи, якими педагоги впливатимуть на дітей, сам процес організації процесу навчання, виховання та розвитку підростаючого покоління. Адже для активізації творчого розвитку особистості необхідна ініціатива та захоплення кожної дитини у закладі дошкільної освіти, учня – у школі, студента – у професійно-технічному чи вищому закладі освіти так, щоб кожен із них активно, із захопленням працював на занятті та поза його межами та був акцентований на власний розвиток, особисті та командні досягнення.

Таким чином, осучаснення форм, методів та засобів навчально-виховного процесу, врахування демократичного взаємодіяння між педагогами, студентами, дітьми та їх батьками як на заняттях, так і в позанавчальній діяльності, постійне вдосконалення знань, умінь та навичок, намагання враховувати усі кризові умови, які є у суспільстві та намагатися їх ефективно вирішувати, дозволить не

тільки швидше адаптуватися педагогам до професійної діяльності, а й дозволить якісно навчати, виховувати підрастаюче покоління та готувати його до відбудови незалежної України, а цим самим – піднімати престиж нашої країни в економічному, інтелектуальному та культурному зростанні серед інших країн у ХХІ ст.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко З.П. Волонтерська діяльність як умова формування життєтворчої компетентності здобувача вищої освіти. *Інноваційна педагогічна діяльність як чинник формування життєтворчої компетентності здобувача освіти* : моногр. / Нічуговська Л. І., Ніколенко Л. М. та ін.; уклад. : Криворотько А. О. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. С.151–179.
2. Гарбич-Мошора О., Ольшанецька А., Мошора В. Дистанційна освіта в новій українській школі: інновації та виклики у викладанні інформатики. *Молодь і ринок*. 2024. №7–8/227–228. С. 106–114. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.305814>
3. Гевко О. Інформаційні технології у закладах вищої освіти. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2023. 242 с.
4. Гевко О., Возняк О. Формування логіко-математичних уявлень дітей дошкільного віку як основа алгоритмічного мислення молодшого школяра. *Виховання дітей та молоді: теорія і практика*: зб. наук. праць / за ред. Орести Карпенко. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного університету імені Івана Франка, 2020. С. 31–37.
5. Гуревич Р.С. Використання соціальних мереж інтернету у взаємодії педагогів і студентів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2012. Вип. 29. С. 49–54.
6. Ковшар О.В. Теоретико-методичні засади організації передшкільної освіти : монографія. Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ “Криворізький національний університет” МОН України. Кривий Ріг : Вид. Р.А. Козлов, 2015. 270 с.
7. Крива М., Батіг Г. Організація освітнього процесу у дистанційних школах України. *Молодь і ринок*. 2025. №5–6/237–238. С. 153–158. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.305814>.
8. Освітній процес в умовах війни та у повосний період: виклики, правила, перспективи : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 4 березня – 14 квітня 2024 року. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. 368 с.

REFERENCES

1. Bondarenko, Z.P. (2022). Volonterska diyalnist yak umova formuvannya zhyttyetvorchoyi kompetentnosti zdobuvacha vyshchoyi osvity [Volunteering as a condition for the formation of life-creating competence of a higher education student]. *Innovative pedagogical activity as a factor in the formation of life-creating competence of a student*: monohr. (Eds.). Nichuhovska, L.I., Nikolenko, L.M. et al; Dnipro, pp.151–179. [in Ukrainian].
2. Harbych-Moshora, O., Olshanskyi, A. & Moshora V. (2024). Dystantsiina osvita v novii ukrainskii shkoli: innovatsii ta vyklyky u vykladanni informatyky [Distance education in the new Ukrainian school: innovations and challenges in teaching computer science]. *Youth & market*, No. 7–8/227–228. pp. 106–114. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.305814> [in Ukrainian].
3. Hevko, O. (2023). Informatsiyni tekhnolohiyi u zakladakh vyshchoyi osvity [Information technology in higher education institutions]. *Drohobych*, 242 p. [in Ukrainian].
4. Hevko, O. & Voznyak, O. (2020). Formuvannya lohiko-matematychnykh uyavlen ditey doshkilnoho viku yak osnova alhorytmichnoho myslennya molodshoho shkolyara [Formation of logical-mathematical ideas of preschool children as the basis of algorithmic thinking of a younger school-child]. *Education of children and youth: theory and practice: collection of scientific works*. (Ed.). O. Karpenko. Drohobych, pp. 31–37. [in Ukrainian].
5. Hurevych, R.S. (2012). Vykorystannya sotsialnykh merezh internetu u vzayemodiyi pedahohiv i studentiv [The use of social networks in the interaction of teachers and students]. *Modern information technologies and innovative teaching methods in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems*. Vol. 29. pp. 49–54. [in Ukrainian].
6. Kovshar, O.V. (2015). Teoretyko-metodychni zasady orhanizatsiyi peredshkilnoyi osvity [Theoretical and methodological principles of organizing preschool education]. *Kryvyi Rih*, 270 p. [in Ukrainian].
7. Kryva, M. & Batih, H. (2025). Orhanizatsiya osvitnoho protsesu u dystantsiynykh shkolakh Ukrainy [Organization of the educational process in distance schools of Ukraine]. *Youth & market*. No. 5–6/237–238. pp. 153–158. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.305814>. [in Ukrainian].
8. Osvitniy protses v umovakh viyny ta u povoyennyu period: vyklyky, pravyla, perspektyvy [Educational process in wartime and post-war period: challenges, rules, prospects]. *Proceedings of the All-Ukrainian scientific and pedagogical advanced training*, March 4 – April 14, 2024. Lviv – Torun, 2024. 368 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 29.08.2025

“Навчання – це мистецтво пробуджувати у дітей цікавість, а не заповнювати їх знаннями”.

Альберт Ейнштейн
американський, німецький та швейцарський фізик-теоретик

